

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 44.

V Ljubljani, v soboto 31. oktobra 1903.

Letnik VIII.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slovenskega Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani Stari trg šte. 19. Uradne ure od 9 do 12 ure dop. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

0 položaju v našem dež. zboru.

Dunajski list „Information“ prinaša o kranjskih deželnozborskih razmerah naslednji dopis iz Ljubljane:

Deželni zbor je zopet bankerotiran. To je nedvomno posledica včerajšnje seje. To pot se polom sicer ni zvršil s tolikim truščem, kakor lansko leto. Vse se je izvršilo mirnejše, tako rekoč samoobsebi. Na stvari to seveda ne spremeni prav nič.

K boljšemu razumevanju položaja se zdi umestno, da v kratkem razložim nekatere dogodke. Dne 22. septembra je bilo otvorjeno zasedanje. Malo poprej od deželnega predsednika barona Heina sklicano posvetovanje v svrhu, da se zagotovi deželnemu zboru zmožnost za delo, da se razbilo vsled abstinence katoliško-narodnih poslancev; ti so, kot znano, izjavili, da se pred zagotovitvijo volivne reforme sploh ne zmenijo za nikakva pogajanja. V otvoritveni seji dne 22. septembra je podal poslanec dr. Šusteršič nujni predlog glede volivne reforme. Vodja katoliško-narodnih poslancev je utemeljeval nujnost svojega predloga v skrajno konciliantni obliki, izjavil pa je v naprej, da zavisi od zagotovitve volivne reforme zbornična zmožnost za delo. Stranke večine pod vodstvom Schwegeljev in Tavčarjev so priznale nujnost, katera je bila enoglasno vsprejeta, in potemtakem se je zdelo, kot bi imele stranke večine namen ustvariti predpogoj zmožnosti za delo in zagotoviti volivno reformo. Ko pa se je sešel ustavni odsek, ki se je imel baviti z volivno reformo, k prvi seji, se je pokazalo nenadoma, da so stranke večine premenile svojo taktiko, kar je prišlo ravno tako nepričakovano, kot je bilo nemodro. Mesto da bi v odseku vstopile v meritorno posvetovanje volivne reforme, za kar je bil odsek z njihovim sodelovanjem odločen, so izjavile nenadoma stranke večine, da toliko časa ne preidejo v meritorno obravnavo volivne reforme, dokler

ni obstrukcija v zbornici popolnoma odstranjena. Kratko, od katoliško-narodnih poslancev niso zahtevali nič manj, kakor da odlože obstrukcijsko orožje, sami pa so, da se jim oddolže, se le skazali voljne, razpravljati o volivni reformi. Ta ponudba je bila od katoliško narodnih poslancev, samo po sebi umevno, odklonjena, in potemtakem je ostala prva seja ustavnega odseka brez vspeha. V drugi se je konstatiralo najprej, da je bilo zgoraj omenjeno stališče poedinih strank v dotičnih klubih enoglasno odobreno. Bili so edini v tem, da razprave prekinajo, ko je dr. Šusteršič sprožil misel, da se vse točke dnevnega reda v sporazumljenju vseh strank izroče naravnost odsekom in se na ta način omogoči paralelno delovanje vseh odsekov. Potem bi mogle tudi stranke večine popustiti od svojega stališča, od svojeglave negacije in preiti v ustavnem odseku v meritorno odobravanje volivne reforme. Ako bi razprave v tem odseku pristojno napredovale, bi se moglo računati še na nadaljnjo prijaznost katol. narodne stranke. Dr. Šusteršič je pri tem omenil izrecno, da ni pooblaščen od kluba, staviti take propozicije, temveč je to storil iz svojega osebnega nagiba. Zastopnika strank večine, baron Schwegel in dr. Tavčar, sta izjavila, da se njima zdi mnenje dr. Šusteršiča vredno razmotrivanja, a da morata o tem povprašati prej svoja kluba.

V tretji seji ustavnega odseka je podal dr. Šusteršič na temelju pooblastila svojega kluba zgoraj omenjeno izjavo formalno kot posredovalni predlog, ko ga je še v kratkem na ta način razložil, da pomenja izhod iz hipne zadrege, ne da bi se od ene ali druge stranke zahtevala popustitev njenega principijelnega stališča. To je prvi korak, da se obnovi parlamentarni red. Zastopnika strank večine pa sta izjavila, da ne moreta vsprejeti tega posredovalnega predloga. Tako je bila tudi ta seja ustavnega odseka brezvspešna in še ni prišlo do meritorne razprave volivne reforme.

Četrta seja ustavnega odseka, ki je bila sklicana na 13. dan tega meseca, se sploh ni mogla vršiti, ker je bila nesklepčna vsled abstinence strank večine. Zato je načelnik ustavnega odseka, poslanec M. Arko, od obeh majoritetnih strank prejel pismo, v katerem je bilo zgoraj očitano stališče razloženo in je bilo naznanjeno, da se ti dve stranki nobene seje ustavnega odseka več ne udeležita, dokler obstrukcija v zbornici ne preneha. Zdaj je stavil posl. Šusteršič svoj posredovalni predlog pred celo zbornico, v seji 14. t. m. Razložil ga je v tem smislu, da je za gotove točke, ki predstavljajo nujne ljudske potrebščine, izločila obstrukcijo, da bi bila njih popolna rešitev še v tem zasedanju omogočena. Ta izjava je napravila v zbornici globok utis, ker poslanec Schwegel je predlagal, da se seja prekine, da more njegova stranka napram temu zavzeti svoje stališče. To se je zgodilo in po kratkem presledku zopetne seje, v kateri sta poslanca Schwegel in Tavčar od svoje strani izdala izjavi, so se sešle parlamentarne komisije vseh klubov pod predsedstvom dež. glavarja k posvetovanju, da najdejo izhod iz tega. Tudi deželni predsednik baron Hein je bil poklican k seji. Posvetovanje je bilo brezvspešno. Katoliško narodni poslanci so izjavili, da morejo le na temelju svojega v zbornici podanega predloga razpravljati, a stranke večine so ostale na stališču, da mora biti zasedanje zagotovljeno s sestavo delavskega programa in zlasti mora biti vsprejet tudi deželni proračun. Katoliško-narodni poslanci so zopet izjavili, da v tem štadiju, ko glede merituma volivne reforme ni še prav nič določenega, absolutno ne morejo tako daleč iti, kot to zahteva večina. Če bi njeni zahtevi ustregli, bi pomenilo to pravzaprav kapitulacijo. To pa more zahtevati ravno tako malo večina od opozicije, kakor poslednja od prve. Večina se lahko zadovolji s posredovalnim predlogom poslanca Šusteršiča, ker ji on na pol pota prihaja nasproti. Tudi deželni glavar O. pl. Detela

Majska noč ali utopljenka.

Ruski spisal N. V. Gogolj. — Poslovenil K. L. Podravski.

I.

Hana.

Zvonka pesem je donela od reke po selskih ulicah. Bil je to čas, ko so se zbirali mladeniči in dekleta, utrjeni od dnevnega dela in težav, na posebnem mestu, v svitu čistega večera, da izlijejo svoje veselje v zvoke, čarobno se glaseče. Večer je objemal sinje nebo, vedno temnejše je postajalo. A pesni še niso potihnile. Z banduro (glasbeno orodje) v rokah je korakal od pevcev mlad Levki, sin selskega glavarja. Kozak gre po ulici, udarja z roko po strunah in zraven pleše. Glej, sedaj se je ustavil pred vratmi koč, postavljene mej nevisokimi češpljami. Čegava je ta koč? Čegave te duri? Malo pomolčavši, zaigral je in zapel:

Sonce nizenko, večir blizenko,
Vijdi do mene, moe sirdenko!

„Ne, gotovo je trdo zasnula moja jasnooka krasotica!“ rekel je kozak, končavši pesem in bližaje se oknu.

„Halja, halja! ti spiš, ali nočeš iti k meni? Ti se gotovo bojiš, da bi naju kdo ne videl, ali pa morda nočeš pokazati svojega belega lička na hlad? Ne boj se — nikogar, no, če se kdo

pokaže tudi, pokrijem te s suknjo, zakrijem te z rokavi — in nikdo naju ne bo videl. In če bi postalo hladno, prižmem te bližje k srcu, ogrejem te s poljubi, denem svojo kapo na tvoje bele nožice. Srce moje, ribka moja, biser! poglej za trenotek. Pomoli vsaj skozi okence svojo belo ročico. Ne, ti ne spiš, ošabno deklisče!“ izgovoril je trdo in s takim glasom, kakor bi se kregal sam, da se je tako ponižal. — „Tebi je ljubo, norčevati se z mene — z Bogom!“

Tu se je on obrnil, dejal klobuk po strani in moško odšel od okna, tiho prebiraše strune na banduri.

V tem trenutku je zaškripala ključavnica, vrata so se odprla in deklica v sedemnajsti pomladi se je prikazala, ozirajoč se skrbno po temi. V poljasnem mraku so gorele ljubezno, kakor dve zvezdici, njene oči tako jasne, bliščalo se krasno njeno koraljno monisto (biseri). Zagledavši orlove mladeničeve oči, zarudela je krasotica:

„Kako si ti nepotrpežljiv!“ govorila mu je polglasno, „že si se razsrdil! Zakaj si si izbral ravno tak čas? Tolpa ljudi se spreha po ulicah. Jaz se vsa tresem . . .“

„O ne boj se, moja krasna deva! Pritisni se tesneje k meni!“ rekel je mladenič, objemaje jo in vrgši proč banduro, ki je visela na dolgem jermenu na vratu, in je sedel k njej k kočnim

vratom. „Saj veš, da drugokrat ne morem priti sem . . .“

„Veš li, kaj jaz mislim?“ rekla je deklica, in ustavila zamišljena na njem svoje oči. „Meni vse kakor na uho šepeče, da se ne bova mogla videti pogosto. Niso dobri ljudje pri vas; dekleta gledajo vsa tako zavidno, a mladeniči . . . Tudi še to pristavljam, da moja mati nekaj dni sem nekako čudno pogleduje za menoj. Priznavam, da mi je bilo prijetneje pri tujcih.“

Videlo se ji je pri zadnjih besedah, da jo nekaj posebno teži.

„Se le dva meseca v rodni vasi — in že ti je dolgočasno . . . Morda sem se ti jaz premrzel?“

„O ti ne“, odvrnila je ona, nasmehnivši se. „Jaz te ljubim, črnoobrvi kozak! Zato te ljubim, ker imaš — črne oči, in kadar pogledaš z njimi, kar nasmehlja se mi nekaj pri srcu, in tako prijetno mi je, ko se igraš s svojimi črnimi brkami, ko greš po ulici, poješ in igraš na banduri, in prijetno te je slišati.“

„O, moja Halja!“ vskliknil je mladenič, poljublja je in prižimaje jo tesneje na svoje prsi. „Stoj! Dosti, Levko! Povej najprej, ali si ti govoril s svojim očetom?“

„Kaj?“ rekel je on, kakor bi ravno nehal sanjati. „Da se hočem jaz ženiti, in se ti omo-

je govoril v tem smislu, med tem ko je deželni predsednik govoril o bistvu s stališča večine. Kratko, sporazumljenje se ni doseglo, in ko se je zbornična seja ob 4. uri popoldne zopet otvorila, je bilo treba le še pokazati razpor med javnostjo. Za letos je torej, če ne nastopi čudež, usoda deželnega zbora zapečaten. In kakšen uspeh je doseglo to zasedanje? Konflikt med deželnim predsednikom baronom Heinom in katoliško narodno stranko se je poostрил; saj je šla imenovana stranka tako daleč, da je deželnega predsednika osebno bojkotirala. Prepada se zdi nepremostljiv in le pomnožuje težkoče, da je položaj čisto kalen.

Po drugi strani pa se zdi, kot da se je izvršilo neko gotovo zblizanje obeh slovenskih strank. Vsekakor je zanimivo, da sta voditelja obeh strank, dr. Šusteršič in dr. Tavčar, prvokrat po mnogih letih zopet medsebojno občevala. To je sicer jako malo, vendar se ne zdi popolnoma neopravičeno, ako pripisujemo temu, četudi še tako krhkemu osebnemu zblizanju obeh v svojih strankah merodajnih mož nek gotovi, četudi neznan politični pomen.

Kar se pa tiče Schweglove veleposetniške stranke, se ni mogla povspeti k posredovanju, zato se je tudi njeno razmerje h katoliško narodni stranki v tem zasedanju poslabšalo.

V celoti moremo sodbo o položaju združiti v besedah: Še mnogo vode bo moralo preteči, predno pridejo razmere v kranjskem dež. zboru do normalnega stanja.

Poročila iz mest in trgov.

Iz Idrije, 24. oktobra. „Udarimo po njem, da krivca operemo!“ rekli so naši naprednjaki. In udarili so v „Slov. Narodu“ po g. Tušarju, kakor da bi bil on kriv, da je bivši pisarniški vajenec Pavel Tavzes odpuščen iz erarične službe, in 18letni pisar se sedaj proglašča mučenikom.

Vemo, da mladina ne prevdari koraka, kateri ji je včasih osodepolen, tudi svojega vedenja vselej ne premisli, kar ji je večkrat na škodo, a radi tega krivdo zvrčati na druge, pa ni prvič lepo, in drugič krivca včasih še potrdi v napačnem mišljenju, kakor da bi imel on prav.

Pričakovali smo, da bodo narodnjaki o tem molčali, vendar ko tako malenkost porabijo, da mečejo kamenje na njim nepriljubljeno osebo, moramo tudi mi resnici na ljubo z zadevo na dan.

Vedenje rudniškega pisarja, odslovljenega P. T. je bilo do uradnika iste pisarne, v kateri se je tudi on pripravljaj za svoj poklic, skrajno žaljivo. Uradnik T. je radi tega pri ravnateljstvu izjavil, da za svojo osebo ne išče nobene časti, ne zahteva nobenega zadoščenja, pač pa prosi, da se ugled pisar. urada pred takimi vajenci varuje.

Kaj je g. nadsvetnik na to telefonično ukrenil nam ni znano. Pač pa smo začudenjem izvedeli iz „Slov. Naroda“, da je strojna pisarna pravcati „Auskunfts-bureau“ za poročevalce „Sl. Naroda“. Vse je namreč v „Nar.“ popisano, kako se je uradni telefon rabil, kaj je inspektor Svoboda odredil itd.

Znano nam je le to, da je pisar T. prišel k uradniku Tušarju in ga prosil naj ga ne citira k seji. G. Tušar ga je sicer okaral, da na očitni cesti tako prezirljivo obnašanje ne kaže pravega takta, da pa on mu ne mara prav nič škodovati, naj gre le k nadsvetniku in se tam opraviči. Tega koraka pa ravno P. T. sebi na škodo ni storil. Druge stvari preidemo, menimo da nam bo P. T. hvaležen radi tega.

Da je bil on radi tega iz pisarne k delu prestavljen ni prav nič čudnega, to se je že vsem pisarniškim vajencem zgodilo, če tudi ne za kazni, pač pa, ker tacega dela v pisarni ni bilo in da se tudi nekoliko uvežba v stroki navadnih delavcev.

Ako je bil P. T. tako nepreviden, da je s krogli nabit revolver prinesel na „šitho“ in ž njim v službi svojega tovariša nevarno obstrelil, zato menda vendar ne bo odgovoren uradnik Tušar. Pri rudn. seji, v kateri se je sklenilo radi tacega neprevidnega obnašanja P. T. odpustiti iz dela, so tudi drugi uradniki sodniki ne pa g. Tušar.

Gospoda okoli „Sl. Naroda“ se li ne spomnite dogodka, ko se je Vaš prvak čutil žaljenega radi nekega dopisa do c. kr. okr. glavarstva? Ovadil je dotičnega rudniškega uslužbenca c. kr. okrajni sodniki, ter zahteval najstrožjo kazni, ker je bil žaljen kot uradna oseba. Res je bil dotični obsojen na 25 K globe.

Sedaj pa vprašamo: kdo je bolj krščansko ravnal, ali liberalni gospod, ki je ugled svojega urada s tem razoral, da je za družinskega očeta najstrožjo kazni zahteval, ali pa g. Tušar, ki je Tavzesa v odpustljivem smislu k. g. nadsvetniku poslal, da bi se vsa zadeva z malim ukorom poravnala?

Sodbo o tem pripuščamo javnosti, liberalcem pa svetujemo, naj brez vzroka ne napadajo nas, ker sicer bi bili primorani še jasneje govoriti, kakor smo tu storili, ali pa naj v naš službeni red preskrbe dostavek: „Kazenske določbe veljajo le za klerikalce, ne pa za liberalce!“

Domače novice.

Kranjski deželni zbor. Tudi torkova seja kranjskega deželnega zbora je bila jako burna. Dr. Krek in dr. Šusteršič sta napadala ostro deželnega predsednika barona Heina ter mu očitala pristransko postopanje nasproti poslancu Jakliču kot učitelju ter odločno zagovarjala imuniteto dež. poslanca Jakliča. Dež. predsednik se

je jako okorno zagovarjal v nemškem jeziku, kar je vzbudilo veliko nevoljo med katoliško narodnimi poslanci in na galeriji. Dr. Tavčar je baron Heina zagovarjal. Sploh je prišlo do jako pomenljivih in burnih prizorov med dr. Šusteršičem in dr. Tavčarjem. Dr. Šusteršič je med drugim rekel, da dr. Tavčar ni mislil resno, ko je v nedeljo na banketu odvetniškega shoda govoril o slogi.

— **Resolucije shoda slovenskih odvetnikov se glase:** Slovenski odvetniki in odvetniški kandidati iz vseh pokrajin c. kr. višjih deželnih sodišč v Gradcu in Trstu so se, zbrani na shodu v Ljubljani dne 25. oktobra 1903 leta iznova posvetovali o položaju, v katerem se nahaja slovenski narod z ozirom na vprašanje enakopravnosti njegovega jezika na raznih javnih, zlasti pa sodnih uradih, ter so na podlagi podrobnih in zanesljivih poročil prišli do naslednjih sklepov: 1. Obžalovati morajo, da peticije, katere so bili na podlagi sklepov v Ljubljani dne 17. julija 1898 kmalu potem izročili c. kr. ministertvu za notranje stvari, za justico, nadalje za finance in trgovino, in v katerih so bile natančno opisane neštete krivice doslednega zapostavljenja slovenskega jezika, kakor tudi pripomočki, da bi se tem krivicam lahko v okom prišlo — niso imele doslej skoraj nikakega vspeha. 2. Ogorčenjem moramo konstantovati, temveč, da so se razmere, proti katerim so bile zgoraj omenjene peticije naperjene, celo poslabšale v nekaterih pokrajinah, tako posebno na Spodnjem Štajarskem, kjer je grajani sistem z doslednim nameščanjem nemških in slovenščine navadno nezmožnih uradnikov skoraj onemogočil praktično slovensko uradovanje, dalje v Istri in na Koroškem, kjer se je zraven tega v zadnjem času začela še celo teoretično zanikati pravica do rabe slovenskega jezika na sodiščih. Dandanes se višja oblastva in ministertvo ne ozirajo več na sposobnosti in zmožnosti, marveč le na politično mišljenje prošnikov. 3. Slovenski odvetniki, v svesti si, da so prisegli čuvati zakone, morajo toraj iz nova protestovati zoper to, da se slovenskemu narodu še vedno kratki po ustavi in drugih zakonih zajamčena enakopravnost v uradih, da se vedoma prezirajo celo jezikovne naredbe, ki so bile izdane za sicer nepopolno uresničenje enakopravnosti, in da se to uresničenje celo očividno onemogočujejo z nameščanjem slovenščine nezmožnih in njej neprijaznih javnih organov med Slovenci. 4. Posebej izražajo svoje začudenje, da se vzlic obljubam c. kr. justičnega ministertva še sedaj, in sicer edino-le za slovenski jezik ne izvršuje staro zakonito določilo § 27. patenta z dne 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325; po katerem je c. k. najvišje sodišče zavezano, da svojo odločbo z razlogi vred izdaja tudi v tistem jeziku, v katerem se je razpravljalo že na prvi instanci. Istotako izražajo svoje posebno začudenje, da c. kr. višje

žiti z menoj? Govoril . . .“ No, kako obupno je zvenela v njegovih ustih ta beseda „govoril!“

„In kaj je?“

„Kaj hočeš početi ž njim? Potuhnil se je, stari hren, po svoji navadi: ničesar ne sliši in še očita mi, da se vlačim vedno bogve kje in vasujem s fanti po ulicah. No, ne toži, moja Halja! Tu ti dam kozaško besedo, da ga pregovorim.“

„Tebi je treba reči le besedo, Levki. in vse se zgodi po tvojem. To vem po sebi: drugékrati bi ne poslušala tebe, a rečeš besedo — in proti volji delam, kar ti hočeš. Poglej, poglej!“ nadaljevala je ona in položila glavo na pleča in pogledala v sinje in toplo ukrajinsko nebo, katero so na nekaterih straneh zakrivale goste češpljeve veje. „Poglej — ven, ven, daleč, zvezde se utrinjajo: prva, druga, tretja, četrta, peta . . . Ali ni res, da so angelji božji odprli okenca svojih hišic in gledajo na naju? Da, Levko! Res gledajo oni na našo zemljo? Kaj, ko bi ljudje imeli peroti kakor ptiči, tedaj bi poleteli visoko, visoko. Ah, strašno, ne jeden hrast ne sega do neba. A govore, da je vendar v neki dalnji deželi tako drevo, da šumi s svojim vrhom celo v nebo in Bog hodi po njem na zemljo, po noči, pred svetim dnevom.“

„Ne, Halja, Bog ima dolgo lestvico — od neba do zemlje. To postavijo pred Veliko nočjo sveti arhangelji, in kakor hitro stopi Bog na prvo stopnico, strmoglaviijo vsi nečisti duhovi v pekel in zato ni na Kristov praznik nobenega hudega duha na zemlji.“

„Kako tiho se ziblje voda, kakor dete v zibelki!“ govorila je dalje Hana, kazaje na prod, obrasten gosto s temnimi mecesni in oplakan od vrb, ki so potopile v njem svoje žalobne veje. Kakor onemogel starec je držal v svojem hladnem objetju daleko temno nebo in obsipal z ledenimi poljubi ogojene zvezde, ki so le slabo brlele, kakor bi čutile skoro pojavljenje bliščečega carja noči.

Zraven gozda, na gori je dremal pri zaprtih oknih star lesen dom; mah in divja trava je pokrivala njegovo streho; kodraste jablani so rastle pri njegovih oknih; gozd, objemaje ga s svojo senco, metal je nanj temo; orehov gaj se je širil v podnožji in se valil v prod.

„Pomnim, kakor bi se mi sanjalo“, rekla je Hana, ne obrnivši oči od njega, „davno, davno, ko sem bila še majhna in sem živela pri materi govorili so ljudje čudne stvari o tem domu. Levko, ti gotovo veš — povej! . . .“

„Bog ž njimi, moja krasotica! Kaj vsega ne govore stare babe in neumni ljudje! Ti se le

vznemirjaš, začneš se bati — in ne moreš zaspiti mirno.“

„Povej, povej, ljubček, črnoobrvni mladenič!“ rekla je ona, pritiskaje se s svojim licem k njegovemu in objemaje ga. „Ne, ti me gotovo ne ljubiš, ti imaš drugo deklico! . . . Ne bom se bala in mirno bom spala po noči. Sedaj pa ne zaspim, predno ne poveš, kaj me tako mučiš . . . povej, Levko . . .“

„Prav resnico govore ljudje, da sedi pri dekletih vrag, ki provzročuje njihovo radovednost. No, poslušaj! Dolgo je že, kar je v tej hiši stanoval stotnik. Stotnik je imel hčer, jasno gospodično, belo kakor sneg, kakor tvoje ličice. Stotnikova žena je bila že davno v grobu; stotnik se je izmislil, naenkrat oženiti se v drugo. „Ali me boš negoval, ata, kakor si me do sedaj, ko vzameš drugo ženo?“ „Bom, moja hčerka, še bolj kakor poprej te bom čuval! Bom, moja hčerka, še raji ti bom daroval uhane in bisere!“ Privedel je stotnik mlado ženo v svoj novi dom. Dobra je bila mlada žena. Rudeča in bela je bila mlada žena. Samo tako strašno je pogledala svojo pasterko, da je ta zakričala, zagledavši jo, in komaj eno besedo je izpregovorila cel dan huda mačeha ž njo. Nastala je noč. Stotnik je odšel z mlado ženo v svojo spalnico, zaprla se je tudi bela gospodičina v svojo sobico. Hudo se ji je

deželno sodišče v Gradcu tudi v čisto slovenskih pravnih sporih še vedno proglašajo ter izdajajo svoje odločbe edino-le v nemškem jeziku, odnosno jih zaukazuje, protivno § 215. sodnega pravilnika, prevajati po prvih instancah. 5. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidatje protestujejo proti slovenskim kurzom v Gradcu, Celovcu, Celju in Mariboru, ki nimajo drugega namena, nego da vzgajajo nemško misleče uradništvo, katero naj preplavi slovenske dele štajarske in koroške dežele, ki naj iztisne slovenski naraščaj, in katerih namen je na kratko pospeševati germanizacijo v teh deželah. 6. Jezikovna naredba predsednika grofa Gleispacha, vsled katere se morajo zapisniki o priliki zasliševanja strank delati v slovenskem jeziku, kedar so te samo slovenskega jezika zmožne, naravnost nasprotuje zakonito zajamčeni enakopravnosti slovenskega jezika, ker se sme v slovenskih deželah vsak Slovenec posluževati svojega jezika in ima tudi pravico zahtevati, da se njegove izjave zapisujejo v istem jeziku, kakor sme zahtevati slovensko rešitev pismenih predlogov. 7. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidatje pričakujejo tudi od vseh slovenskih in slovanskih poslancev, da se brez izjeme in takoj lotijo uresničenja vseh danes izrečenih želj in zahtev z vsemi sredstvi ter da bodo to smatrali nepogojno za prvo svoje delo, ker sedaj res ni važnejšega vprašanja, v kolikor se ista tičejo skupnih naših razmer. Njihovo geslo naj bode: Gleispach, proč iz Gradca! 8. Slovenski odvetniki in odvetniški kandidatje izjavljajo, da bodo tudi poslej pripravljeni zastopati in braniti enakopravnost slovenskega jezika v uradih po vseh slovenskih krajih, zlasti tudi na Koroškem, z vsemi zakonito dopustnimi sredstvi, in to v interesu dobre uprave sploh in zdravega pravosodja posebej. 9. Ti sklepi se naznanijo c. kr. ministerstvu za notranje stvari, za justico, finance in trgovino, predsedstvu c. kr. najvišjega sodišča, predsedstvom c. kr. deželnih sodišč v Gradcu in Trstu in vsem slovenskim državnim poslancem.

Odvetniški shod v Ljubljani. Nedeljski odvetniški shod v Ljubljani pomeni eno izmed najvažnejših in najsijajnejših zborovanj, kar se jih je vršilo na slovenski zemlji. Zbralo se je iz vseh slovenskih dežel 67 odvetnikov in odvetniških kandidatov, 11 jih je svojo odsotnost z nujnimi opravki oprostilo. Pod predsedstvom kranjske odvetniške zbornice dr. D. Majarona, nadalje dr. Sernca in dr. Gregorina se je shod po skoro 4urnem podrobnostnem pretresovanju sodiščnih razmer na Slovenskem ostro izrekel zoper nečuvstvo kršenje narodne ravnopravnosti, zlasti na Koroškem. Po predlogu dr. Krisperja so se odobrila načela, po katerih se v Ljubljani ustanovi stalen osrednji odbor v izvrševanje sklepov vsega slovenskega odvetništva. Dr. J. Hrašovec iz Celja je v sijajnem govoru popisal

sodiščne razmere na Štajarskem, ter so se po njegovem predlogu soglasno sprejele važne resolucije, zadevajoče najnovejše dogodke pri justici v slovenskih deželah. Koroške razmere je jedrnat slikal dr. Müller, za njim dr. Brejc, ki je strmečim zborovalcem naznanil najpredrzejši Gleispachov čin izza zadnjih dni, da se je namreč baje prepovedalo slovenskim odvetnikom na Koroškem s sodišči sploh slovensko občevati. Po nepopisnem razburjenju, ki je vsled te novice zavladalo med vsemi zborovalci, se je predsedstvo po soglasnem sklepu zbora obrnilo po predlogu dr. Kukovca brzojavno na ministrskega predsednika z nujnim vprašanjem, ali se je taka škandalozna naredba res izdala, izrazilo slovesen protest vsega slovenskega odvetništva zoper tako početje, ter zahtevalo takojšnji preklit te naredbe. Dr. Ribač je raztolmačil sodiščne razmere na Primorskem. Ob glasnem odobravanju je starosta slovenskih odvetnikov, dr. Sernec iz Celja, ostro ožigosal breznačajnost in naravnost protiaustrijsko politiko grofa Gleispacha ter izjavil, da je gotovo tudi vlada in grof Gleispach sam tega prepričanja, da s svojim postopanjem naše dežele pripravlja za pruskega kralja. — Po veličastnem banketu, katerega je priredil slovenskim odvetnikom in odvetniškim kandidatom na čast ljubljanski župan Ivan Hribar, so se zborovalci razšli s trdnim sklepom, izvrševati z novim pogumom svojo dozdanjo nalogo kot neizprosni čuvaji pravic slovenskega jezika. Natančnejše poročilo prihodnjice.

Ne v Ameriko! Ker je v poslednjem času mnogo obrtnijskih podjetij zaustavilo delovanje, je postalo na tisoče delavcev brezposelnih, a med temi tudi mnogo Slovencev in Hrvatov. Delo so ustavili po rudnikih železa v Minnesoti, v onih bakra se je že itak le po malo delalo vsled vpale cene bakra. Delo so ustavili veliki plavži po Pensilvaniji, velike tovarne in valjalnice za železniške šine in žico; delo se je ustavilo ali zelo omejilo po premogovnikih. Vse to je provzročilo, da delavci beže na vse strani, posebno domov, ako imajo s čim. Upanja ni, da bi se pred spomladjo kaj zboljšalo, zato ne svetujem slovenskim delavcem sedaj v Ameriko. Zima bo huda za brezposelne, ako nimajo kaj prihrankov. Torej ne v Ameriko, poslušajte moj svet!

New-York, dne 14. oktobra 1903.

Fran Sakser.

Obsodbe. Dne 19. t. m. je stal pred sodiščem v Rožeku učitelj Al. Šiestl z Gozdanj, katerega sta tožila gg. župnika Fric in Svaton radi žaljenja časti, ker jima je primeril psovko „far“. Tožitelja je zastopal g. dr. Brejc. Šiestl je bil obsojen na 30 kron globe. O razpravi poročajo tudi nemški listi, in sicer iz — jezikovnega ozira. — Dne 24. oktobra je stal pred istim sodiščem delavec Pavel Kaiser z Gozdanj, obtožen radi tepeža. Vzroki mnogim tepežem

na Gozdanjah so znani. Za danes omenimo le, da je ta P. Kaiser nekaka desna roka učitelja Šiestla. Radi tepeža je bil že večkrat kaznovan. Dobil je pet dnij zavora. — Petnajstletni fant, o katerem smo zadnjič poročali iz Šmihela, da je v bistriškem potoku ribe lovil, je bil v Pliberku dne 21. oktobra obsojen na sedem dni zavora, menda zato, ker je pri obravnavi izpovedal, da je sedem ribic vjel. Za sedem ribic 7 dnij! „Blagor pravičnim . . .“ pravi sv. pismo.

Ustanovni shod „Družbe treznosti“, ki se je vršil v ponedeljek v knezoškofjski palači v Ljubljani, obnesel se je prav dobro. Udeležba je bila zadovoljiva. Spredaj v dvorani je visela bogato okrašena slika škofa Friderika Baraga. G. poslanec Povše je pozdravil shod z vznesenimi besedami. Zelo lepo je govoril župnik Trunk. Jako zanimiv pa je bil tudi govor g. dr. Breclja, istotako govor dr. Kreka. Debata je bila jako živahna. Milost. knezoškof ljubljanski je bil ves čas navzoč.

Družinska pratika za l. 1904. Izšla je v Ljubljani v „Katoliški tiskarni“ prav lična družinska pratika za leto 1904., katero priporočamo našim kmetovalcem prav toplo. Cena je 12 kr. ali 24 vin.

Slovenskim trgovcem. Našim trgovcem priporočamo v njih lastnem interesu, da pišejo svoja strokovna pisma in ostalo korespondenco, tičejo se trgovine, na vse tvrdke v Avstriji, Rusiji itd. le v slovenskem jeziku. S tem ne store le svojo narodno dolžnost, ampak si delajo sami sebi najboljšo reklamo, ker si tuje tvrdke laskajo, če dobijo naročila v različnih slovanskih jezikih. Naši slovanski bratje na severu se bridko pritožujejo radi našega nemškutarjenja, in se čudijo, da smo še tako primitivni. Hrvat, Srb, Čeh i. t. d. piše tudi na neslovenske firme v svoji materinščini, le mi Slovenci ne.

Vojaška godba 27. pešpolka v Ljubljani že čuti, da ni dobro, če se pride navzkriž s prebivalstvom. V zadnjem času so se namreč vojaki 27. pešpolka, ponosni na svoje nemške kosti, začeli jako izzivajoče vesti proti slovenskemu občinstvu, ki se za to vedno bolj odvrča od godbe nemškega polka. Nam je sploh nerazumljivo, kako morejo Ljubljančani in tudi drugi naročevati k svojim veselicam vojaško godbo, ko imajo svojo civilno godbo, ki ne zastaja čisto nič za vojaško. Pokažite izzivačem, da niste vezani nanje!

Kaj pa je tebe treba bilo? Vse, kar na Koroškem po nemško lazi in hodi, se v zadnjem času zaletava v ravnopravnost slovensčine, oziroma v našega prvoboritelja g. dr. Brejca. Pravice, resnice, postave ti ljudje ne marajo upoštevati, in zato toliko vika in krika! Tudi izvenkoroški nemškonacionalni listi so zadnji čas polni napadov na nas in zdaj je za njimi pricapljal še — „Štajerc“. Tega dihurja je na-

storilo — zaplakala je. Gleda: strašna črna mačka se krade k nji; dlaka gori na nji in kremplji se zasajajo ostro v tla. Vsa prestrašena skoči na klop — mačka za njo; skoči na posteljo — mačka tudi sem in kar naenkrat ji plane na vrat in jo začne dušiti. Zavpije, sune mačko na tla — ali zopet leze k nji strašna mačka. Vsa se je tresla! Na steni je visela očetova sablja. Zagrabila jo je in udarila po mački — noga z železnimi kremplji je odskočila in mačka se je prevrnila v temnem oglu. Celi dan ni šla mlada žena iz svoje sobe; tretji dan je prišla ven z obvezano roko. Ubogi deklici se je dozdevalo, da je bila to njena mačeha in da je nji odsekala roko. Četrti dan je ukazal stotnik svoji hčerki nositi vodo, pometati po hiši kakor priprosti kmetici in ne hoditi v gosposko sobo. Težko je bilo revici taka dela opravljati, izpolnjevala je očetovo voljo. Peti dan je izgnal stotnik svojo hčer boso iz hiše in ji ni dal niti koščeka kruha na pot. Še le tedaj je zaplakala gospica, zakrivši si z rokami svoje belo lice: „pogubil si, oče, rodno svojo hčerko! Pogubila je čarovnica tvojo grešno dušo! Odpusti tebi Bog, a meni ni več mogoče živeti na belem svetu“ . . .

„In tam, ali vidiš? — in tu se je obrnil Levko h Hani, kazaje s palcem na hišo. — „Poglej tje; tam, malo od hiše je visok breg. S

ttega brega je skočila gospica v vodo, in od te ure je ni bilo več na svetu“.

„A čarovnica?“ je vprašala boječe Hana, obrnivši nanj objokane oči.

„Čarovnica? Stare babe so si izmislile, da so od tega časa hodile vse utopljenke v nočeh, kadar je sijala luna, na gospodov vrt gret se na mesec, in stotnikova hči je bila za poglavarico med njimi. Neko noč je zagledala svojo mačeho pri vodi, zagrabila jo je in s krikom vrgla v vodo. Ali čarovnica si je znala tudi tukaj pomagati. Spremenila se je v neko utopljenko in tako ušla iz brezdnega, porastenege z bičjem, kjer so jo hotele imeti utopljenke. Veruj babam! Pravijo tudi, da gospica zbira vsako noč utopljenke in pogleda vsako posebej na lice, hoteč zvedeti, katera izmed njih je — čarovnica; ali doslej še ni izvedela. Tudi druge ljudi mamijo, da bi jo privedli k vodi in jo potopili. To je, moja Halja, kar pripovedujejo ljudje . . . Sedanji gospodar hoče napraviti na tem svetu vinograd in je poslal gotovo radi tega sem vinogradnika. No, jaz slišim besede. To — naši se vračajo domov. Z Bogom, Halja! Spavaj mirno in ne misli o teh babjih čenčah!“

Pri teh besedah jo je objel strastno, poljubil in odšel.

„Z Bogom, Levko!“ rekla je Hana zamišljeno, uprši pogled na les.

Veliki ognjeni mesec jel je v tem trenutku rasti izza gozda. Polovica ga je bila še skrita, a že je razsvetljeval čarobno zemljo. Prod se je svetil. Senca drevja se je razločila jasno na travi.

„Z Bogom, Hana!“ zaslišal se je za njo glas, spremljan s poljubom.

„Ali si se ti povrnil?“ rekla je ona, a zagledavši pred seboj neznanega mladeniča, obrnila se je v stran.

„Z Bogom, Hana!“ zaslišalo se je zopet in zopet jo je poljubil nekdo na lice.

„Tu se je prikradel že drugi“, govorila je ona srdito.

„Z Bogom, mila Hana!“

„Že tretji spet!“

„Z Bogom, z Bogom, z Bogom, Hana!“ in poljubi so se ji sipali od vseh strani.

„Cela tolpa teh . . .“ kričala je Hana, privajaje se iz tolpe mladeničev, ki so vsi tiščali v njo. „Kako se jim že ne pristudi neprestano poljubljati! Saj se ne bom smela več prikazati na ulico“.

Takoj za temi besedami je zapahnila duri in jedva se je slišalo, ko je že porinila zapah.

(Datje prih.)

šim nemčurjem res še treba bilo! „Štajerc“ je priobčil skrajno nesramen dopis s Koroškega, v katerem nastopa proti dr. Brejcu in kateremu očita, da hujška s svojim nastopom za pravice slovenskega naroda. Da pokažemo „Štajerca“ v vsej svojej nagoti, priobčimo celi dopis; „Ves čas smo živeli na Koroškem Slovenci in Nemci v slogi. Naš mir so k večjemu kalili nekateri mladi kaplančki. Sedaj pa smo dobili tudi mi takega dohtarčka, kakor jih je več na Štajarskem, kateremu ni za mir. To je znani dohtar Brejc v Celovcu. No, Brejc najne misli, da smo mi na Štajarskem doma, in da se bomo mi Korošci tudi pustili od dohtarja tako za nos voditi, kakor se to pustijo kmetje na Štajarskem od svojih dohtarskih prvakov. Brejc, daj mir, drugače pride ojstra in huda krtača. — „Več kmetov.“ Ti „kmetje“ so gotovo kaki nemčurski kramarji ali pa morda kak nestrpen učitelj, ki je spravil svojo strast v „Štajerca“. Podlost zgornjega dopisa biča dosti že sama sebe, zato je vi treba šele osvetljevati. Pripomnimo le, da je „Štajerčev“ urednik zdaj nek Drevenšček, ki je bil svoj čas po raznih potih prišel v celovško bogoslovje, in ravno tako tudi iz njega, in se je sedaj srečno povzpел do časti — „giftne krote“. Ta „mlade kaplančke“ gotovo dobro pozna, še bolj pa ti njega po posojilih katerih ne vidijo več! Drevenšček, ali se še spominjaš tistega „ognjevitiga“ govora, ki si ga svoj čas govoril v slavnostni akademiji celovških bogoslovcev? Kaj ne, — svet se suče, in razni „značaji“ ž njim! — Tudi socijalno-demokratski časnik „Volkswille“ v Celovcu se je postavil na stran nemško-nacionalnih kričarjev, katerih ljubeznivost so soc. demokratje skusili n. p. ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Vemo, da socijalni demokratje radi hodijo za nacionalce po kostanj v ogenj, in da jim v tem slučaju hlapčujejo, kaže le, kako — mednarodni so!

Družbi sv. Cirila in Metoda so preračunjeni letošnji stroški na okroglo 32.000 K. Da vodstvo ne pride v zadrego ob mesečnih izplačevanjih svojih činiteljev, ne pozabite, Slovenci, tudi ne eden trenutek te svoje pač vsega vpoštevanja vredne družbe. Vodstvo ne more stopiti koncem mesecev do svojega učiteljstva ter mu reči: Prvega prihodnjega ne prejmete plače; počakajte! To bi bile več nego turške razmere. — Zato naj vas ne motijo na velikih skupščinah kake ugodno izrečene besede. Vodstvo vam mora tam govoriti resnico — a to resnico o simpatijah slovenskega ljudstva do družbe vam oznanjujoč noče s tem izjavljati: Sedaj pa mirujte in denite v žepe svoje roke. Da se prosto more gibati, mora družbinemu vodstvu biti vsak mesec 3000 K na razpolago. Zato vas vabimo še enkrat, domorodci, pohitite z veseljami; z nabirki za našo družbo ob veselih in žalostnih nezdah. Kadarkoli vas pride bodisi iz tega ali drugega vzroka več skupaj, vselej vam bodi v spominu tudi družba sv. Cirila in Metoda. In to bi žrtvovali za družbo toliko, morda prav težko — narod vam vaše dobrosrčnosti pozabil ne bo.

Civilna poroka v Idriji. Na občinski deski v Idriji je nabit oklic, da stopita v zakon Anton Kristan, uradnik občnega konsumnega društva v Idriji in Ružena Polakova, bivša učiteljica.

Nevarno obolela je v Lucernu v Švici grofica Štefanija Lonyay na vnetju trebušne mrene.

„Slavisches Echo“ bo zopet izhajal. G. Fran Podgornik, znani slovenski politik in publicist na Dunaju, nam javlja, da se je na željo in po nagovarjanju mnogih rodoljubov odločil, da bo zopet izdajal na Dunaju poleti leta 1900. ustanovljeni časopis „Slavisches Echo“. Program ostane stari. List bo tudi nadalje branil narodna in historična prava vseh slovanskih narodov Avstro-Ogerske, kakor tudi njih kulturne in ekonomske interese. Zajedno se hoče list še posebe zanimati tudi za socijalno vprašanje, katero vedno bolj trka tudi že na vrata skupnega slovanstva. „Slavisches Echo“ hoče poštovati tudi zunanjo politiko in zunanje Slovanstvo, ker sta oba ta činitelja bolj ali manje v zvezi tudi z interesi avstroogrskih Slovanov. — Letos v poslednjih 3 mesecih izidejo le še tri številke. Z novim letom 1904 pa bo „Slavisches Echo“ izhajal po dvakrat na mesec. Za letošnje 3 šte-

vilke znaša naročnina 1 krono. Za leto 1904 bo znašala naročnina za vse leto 8 kron, za pol leta 4 krono in za četrt leta 2 kroni. Naslov urednika in izdajatelja gospoda Frana Podgornika je: Dunaj, IX. Lustkandlgasse 32.

Za koroške Slovence. Kranjska obrtna in trgovinska zbornica je vsprejela včeraj naslednjo resolucijo: „Trgovinska in obrtna zbornica za Kranjsko, katere veliko število interesentov je v tesni zvezi s kompaktno maso slov. prebivalstva enega dela Koroške, ki meji na Kranjsko, je s silnim obžalovanjem zaznala dogodke zadnjega časa, ki kažejo, da se hoče slovenski jezik, ki mu je po drž. osnovnem zakonu, po naredbah pravosodnega ministerstva z dne 29. oktobra 1850. št. I.4533 z dne 15. marca 1862. št. 865, z dne 20. oktobra 1866. št. 1861, z dne 5. septembra 1867. št. 8636/9396, z dne 18. aprila 1882 št. 20.113 ex 1881, z dne 21. julija 1887 št. 12.118, z dne 11. junija 1888 št. 6556, z dne 20. marca 1889 št. 5340 in zlasti za deželno sodišče v Celovcu z dne 24. novem. 1895 št. 20.486 končno po dolgoletni dosednji praksi zajamčena naravno utemeljena, sama po sebi umevna enakopravnost, da se hoče slovenski jezik, ki je bil že takoj v prvi navedenih naredb proglašen za Koroško kot „sodni jezik“, docela spraviti ob vsako rabo in veljavo pred sodišči onih sodnih okrajev Koroške, ki mejijo na Kranjsko. Zbornica opozarja, da je že sedaj promet Kranjske, osobito Gorenjske s sosednimi sodnimi okraji Koroške znaten, in poudarja, da trgovinskih zvez s Koroško nimajo samo večji trgovci, ampak zlasti manjši gorenjski trgovci in obrtniki, ki znajo nemščino le za silo, ali pa sploh ne. Še pomembnejši pa bo promet Kranjske s Koroško, ko se dogradi nova železnica, vsled katere bo skoro gotovo del Gorenjske začel gravitirati v Celovec, ki mu bo bližji, kakor Ljubljana. Čisto naravno je, da se bodo opravi kranjskih trgovcev in obrtnikov pred sodišči na Koroškem kar dalje, to bolj množili, čisto naravno pa je tudi, da se jim more pravica deliti le v slovenskem jeziku, ki jim je najbolj, po veliki večini pa edino umeven. Zategadelj pa smatra trg. in obrtna zbornica za Kranjsko ne samo za svojo popolno pravico, ampak tudi za svojo neopustno dolžnost, v prid svojih interesov odločno zahteva, da se v obmejnih krajih Koroške slovenskemu jeziku ne utesni ali celo odpravi enakopravnost. Častita zbornica skleni to izjavo prijaviti 1. c. kr. pravosodnemu ministerstvu z nujno prošnjo, da vse ukrene, da se bo slovenskemu jeziku v napominanih sodnih okrajih Koroške zavarovala v smislu zakona enakopravnost; 2. c. kr. trgovinskemu ministerstvu z nujno prošnjo, naj primerno vpliva na c. kr. pravosodno ministerstvo, da hitro in popolno ugotovi gornji prošnji.

Natakarica hotela izvršiti roparski umor. V gostilni „Pri stari pošti“ v Velikovcu je natakarica Josipina Pšenič izvabila krošnjarico Katarino Mikov, ki je imela pri sebi veliko denarja, v svojo sobo, kjer je hotela krošnjarico pobiti z nekim betom. Krošnjarica ji je bet iztrgala iz rok, nakar je natakarica hotela pobiti krošnjarico z obešalnikom za obleko. Krošnjarici se je posrečilo odpreti vrata in pobegniti. Krošnjarica je dobila več ran. Natakarico so zaprli.

Varujte se goljufivih agentov. Pri okrajnem sodišču v Ljubljani je bil obsojen agent Franc Hafner na en mesec zapora, ker je izvajal ljudi k izseljevanju v Ameriko. Dobival je od glavnega agenta v Buchsu po 5 kron za osebo.

Okolu sveta.

Sklicanje državnega zbora. Nemški listi prinašajo vest, da namerava vlada še pred 15. novembrom sklicati državni zbor. Seveda bo prej treba poravnave s Čehi. Zato pač misli vlada na dovolitev češkega vseučilišča na Moravskem, kar bi bilo Čehom plačilo, če opuste obstrukcijo. Po zatrevanju istih nemških listov bi pa povzročila ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem popoln razpor med Nemci in vlado, kajti Nemci so sklenili, da ne pripuste nikakih narodnostnih pridobitev drugim narodnostim.

Nemci mislijo z obstrukcijo v češkem deželnem zboru zlomiti češko obstrukcijo v državnem zboru. Vlada najbrž ne bo zadela prave poti in državni zbor bo zopet „deloval“, kakor dosedaj.

Deželni zbor istrski. Petkova seja je bila izredno viharina. Obstrukcijo v poojstrenih oblikah je slovenska manjšina pričela zato, ker jo je večina popolnoma izključila iz odsekov. Poslanec dr. Laginja je dokazoval v italijanskem govoru, ki je trajal nad eno uro, da se v vseh parlamentih sveta v volitvah v odseke jemlje ozir na manjšino. Da bi prišla v komisije, je manjšina hotela odnehati v narodnem pogledu, (kar bi težko opravičila pred volivci), a večini vse to ni bilo zadosti in ta poslednja zahteva naravnost, naj bi se manjšina popolnoma odrekla narodnemu principu, česar pa ta poslednja ne sme in ne more storiti. Dr. Bartoli je odgovarjal, da je manjšina sama kriva, ker ni zaprosila, da bi se v predlanskem zasedanju zapričeta pogajanja nadaljevala, da bi odnehala od stare navade. Na to je dr. Bartolj vporabil fineso, češ, da bi bila manjšina, ako ne bi bila radi volitev v komisije, začela obstrukcijo iz kakega drugega razloga. V svojem odgovoru na trditev predgovornika je povdarjal poslanec dr. Stanger, da se je pred mnogimi leti bolje postopalo z manjšino v zbornici, nego se sedaj, ko se neprestano vrši nasilje proti njej in se jej bolj in bolj kratijo njena prava. Predlog dr. Trinajstića, da se izposluje državne in dovole deželne subvencije za obnovo po trtni uši uničenih vinogradov, je bil odkazan finančni komisiji. Ko je hotel poslanec dr. D. Trinajstić postaviti neki formalni predlog, ki pa ni bil dopuščen, se je večina zbrala okoli predsednikove mize in je hotela izsiliti razpravo o točkah dnevnega reda. Dr. D. Trinajstić je skočil proti mizi predsednika, zahtevaje, naj se mu da beseda. Vsled tega je nastal vihar, kakoršnega še ni videla zbornica. Okoli predsednikove mize je bilo grozno pehanje in vrišč. Poslanci so grozili drug drugemu in bati se je bilo, da ne pride do dejanskega spopada. V tem kritičnem trenutku je predsednik prekinil sejo. Po zopetnem otvorjenju seje je manjšina nadaljevala z obstrukcijo s tem, da je govorila o vsakem predmetu in stavljala predloge za glasovanja po imenih. Ali večina se ni ozirala na to in tako se jej je posrečilo, da je rešila 20 točk dnevnega reda. Seja je trajala 8 in pol ure, namreč do pol 1 po noči ter je bila zaključena na predlog poslanca Bartolija. Deželni glavar je izjavil, da dan prihodnje seje določi pismeno. Začetkom seje sta bili prečitani tudi dve interpelaciji: poslanca Andrijičica radi dogradnje pristanišča v Baški in zgradnje pomola v Stari Baški, in poslanca Varetone radi reševanja ital. ulog na okrožnem sodišču v Rovinju v tujem jeziku.

Istrski deželni glavar dr. Campitelli odstopil. Italijanski listi poročajo, da je istrski deželni glavar dr. Mate Campitelli naznanil ministerskemu predsedniku dr. Körberju, da je sklenil odložiti čast deželnega glavarja. Iz začetka so hoteli italijanski listi dati razumeti, da je dr. Campitelli storil to iz zdravstvenih ozir. Zdaj pa so začeli priznavati, da so dali dr. Campitelliju zadnji dogodki v istrskem deželnem zboru povod odpovedati se na časti deželnega glavarja. Saj je pa edino pravo to, kar je storil Campitelli z ozirom na nesramne burke, katere je uganjala istrska italijanska deželnozborska večina ž njim kot deželnim glavarjem v petkovi seji deželnega zbora, ko ga je terorizirala ter ga prisilila, da je na tako nečuvven način mrcvaril deželnozborski pravilnik. V istrskem deželnem zboru nastala je torej kriza. Svaka sila do vremena!

Ogerski ministerski predsednik je postal grof Tisza. Pripada vladni stranki, a je v sedanjem boju, ki ga vodi vladna stranka proti cesarjevi volji, kateri noče dati Ogrom v armadi madžarskega poveljnega jezika, ostal zvest cesarju in zastopal njegovo voljo. Grof Tisza je še mlad, a vrlo dobro podkovan v različnih vedah, ki so v politiki potrebne. Razven tega se še o njem hvali, da je mož jeklene, neupogljive volje, ki z železno vztrajnostjo zasleduje svoj cilj. Kmalu sestavi grof Tisza svoje ministerstvo ter se potem predstavi zbornici.

Češka požrtvovalnost. V Lipniku, kjer se vodi baš zdaj boj med Čehi in Nemci za občinsko gospodarstvo, je umrl češki odbornik Losert, eden glavnih stebrov tamošnjega češkega življa. Losert nam daje krasno spričevalo češke požrtvovalnosti. Podpiral je vsa češka gospodarska podjetja v Lipniku. V svoji oporoki je med drugim zapustil češki realni šoli v Lipniku 120.000 kron in razun tega za ustanove na istem zavodu 20.000 kron.

Zakaj ni šel car v Rim. Petrogajski dopisnik „Corriere della Sera“ navaja kot vzrok, da je car opustil svoje potovanje v Rim, sledeče novosti: Ruska skrivna policija je že pred več leti odposlala tajnega policaja v Rim, ki naj bi pazil v Italiji na sumljive Ruse in Poljake. Ta skrivni policaj, Manikov, je prideljen ruskemu odposlanstvu v Vatikanu ter vživa tako vse pravice inozemstva. Manikov je carju naznanil, da mu pri obisku v Rimu preti velika nevarnost. Manikov pa ni povedal, mu li ta preti od ruskih ali laških anarhistov, ampak je le naznanil, da je to zvedel od zanesljive osebe.

Novi tajnik sv. očeta papeža. Novi papežev tajnik Merry del Val je po rodu Španec. On je jako nadarjen mož, pozna več jezikov in ima mnogo zvez v najvišjih krogih. Porodil se je v Londonu in šteje še komaj 38 let. Njegovi stariši so se pogosto mudili na angleškem dvoru. Že od rane mladosti se nahaja v papeški službi in se je izkazal vedno kot zanesljivega uradnika. Najprej je bil odgojitelj sedanjega španskega kralja Alfonza, pozneje je bil vsprejet v vatikansko službo, kjer je imel takoj nekaj važnih poslanstev. Leta 1872. je bil imenovan komornikom, leta 1897. je bil papežev hišni prelat in v istem letu apostolski delegat za Kanado. L. 1900. je postal titularni škof nicejski. Doslej je vodil rimsko diplomatsko šolo, v kateri se mladi plemeniti Rimljani odgojujejo za diplomatsko službo in je bil član več kongregacij. Avstrijsko ministerstvo za vnane stvari je dobilo znaten udarec, ker je papeževim državnim tajnikom imenovan od avstrijskega zunanjega ministerstva kot nuncij odklonjeni Merry del Val, imenovan celo državnim tajnikom, s katerim bo moralo računati tudi naše zunanje ministerstvo. Ko je Avstrija vložila svoj veto proti izvolitvi Rampolle papežem, pomnožili so se v konklavu glasovi za Roppollo. Ko je Avstrija ugovarjala proti imenovanju Merry del Val nuncijem na Dunaju, postal je Merry del Val državni tajnik. To je znamenje, da se cerkev ne pusti vladati od grofa Goluchovskega. „Neue Freie Presse“ je vsa zbegana radi imenovanja Merry del Vala državnim tajnikom. Avstrijsko nemške diplomate je poparilo imenovanje mladega in odločnega Merry del Vala državnim tajnikom, ker sanje, da bodo mogli z novim papeževim tajnikom pometati, so se zopet razpršile. Posebno pa jih boli, da imajo pred seboj gojenca in učenca svojega najhujšega nasprotnika, vestnega Rampolle. Prepričali so znatnim vetom njegovo izvolitev za rimskega papeža, a še le zdaj prihajajo k spoznanju, da jim papež Rampola ne bi bil mogel biti nevaren v toliki meri, kakor jim je nevaren — kardinal Rampola. V Rimu vedo, da moč Nemcev in Madžarov v avstrijski monarhiji ni tolika, da bi hoteli radi nje nastopiti proti Slovanom, kateri imajo v isti avstrijski monarhiji moč in bodočnost na svoji strani. Grof Goluchovski je izšel na plano, da bi zmagoval in rušil, a vrača se iz kampanje — premagan in porušen.

Huda nesreča na morju. Na morju blizu Gradeča se je dogodila te dni huda nesreča. Sedmorica oseb, med temi en frančiškan in en cerkovnik iz Barbane, so se hoteli v malem čolnu prevesti iz Gradeča v Barban. Vsled viharja, ki je divjal, se je čoln v neposredni bližini gradeškega pristanišča preobrnil in vse osebe, ki so bile v čolnu, so padle v morje. Trojica njih so se rešili na kopno, drugi štirje so našli v valovju svojo smrt. Rešili so se čolnar, en možki in ena ženska.

Kedaj je čas žetve po raznih krajih? Čas žetve je po raznih krajih različen, vendar žanje se na svetu skoraj vsak mesec v letu. Januarja žanjejo svojo pšenico Novozelandci in Argentinci, v februarju in marcu prebivalci zapadne

Indije in Egipčani. Aprila se žanje na otoku Cipru, Mali Aziji, v Perziji in na Kubi; maja meseca na Japonskem in Kitajskem, meseca junija in julija pa v Južni Evropi in Južni Ameriki. V srednji Evropi in na Britanskem se pripravljajo na žetev meseca avgusta, na Švedskem in Norveškem pa septembra in oktobra. V južni Afriki dozoreva žito v novembru, meseca decembra pa se nikjer na svetu ne žanje.

Prevaran redar. Kolesar se je pripeljal zvečer v mesto. Ker ni imel prižgane luči, prijel ga je redar ter vprašal: „Kje imate svetilnico?“ „Tukaj, kakor vidite“ mu odgovori kolesar. „Da, pa zakaj je niste prižgali?“ „Kaj ni prižgana? Pred nekoliko trenutki je še gorela!“ „Neumnost! Saj je ploščevina popolnoma mrzla. Vi je še sploh nocoj niste prižgali!“ zakriči redar. „Kaj še! ploščevina je tako tenka, da se v par minutah ohladi. To vam bom dokazal! Prižgal bom svetilnico, ter jo zopet ugasnil, potem se bom peljal tja do vogla hiše ter zopet nazaj in videli bode, da bode ploščevina svetilnice popolnoma mrzla.“ Policaj je bil s tem zadovoljen. Kolesar se je vsedel na svojega železnega konja, se peljal do prihodnjega vogala ter izginil za njim. In policist?

Zapuščina kraljice Drage. V nedeljo je prišel na Dunaj iz Belgrada odvetnik Veljković, prejšnji minister kralja Aleksandra, v spremstvu nekdanjega srbskega okrajnega glavarja Kalajčića, da vzdigne z dovoljenjem sestre kraljice Drage in srbske vlade zapuščino umorjene kraljice. Gospoda sta vzdignila pri prvi avstrijski hranilnici 130.000 kron in pri banki „Union“ 231.000 kron. Drugega denarja na Dunaju ni bilo naloženega. Mislijo pa, da leže še vsote v Londonu in Bruselju, in sicer v Londonu na ime kralja Aleksandra, do katere svote pa ima pravico kraljica Natalija. Tudi imata oba nalog, prinesiti okrasje, katere je kraljica nekemu dunajskemu zlatarju izročila v popravo. Zlatar pa ni hotel izročiti okrasja, dokler se mu ne izplača več tisočakov kot plačilo za popravo. V ponedeljek zvečer sta oba odposlanca zopet odpotovala v Belgrad.

Škandali v gledališču so na Španskem kar na dnevnem redu. Po postavi se morejo igrati igre pisateljev Calderon, Lope de Vega, Molina, Moreto itd., ne da bi bilo treba plačati ravnatelju odškodnino. Sedaj pa skuša družba španskih klasikov tudi od teh iger zahtevati plačilo. Proti temu so ugovarjali gledališki ravnatelji. Dva sta spisala sama igre ter jih predstavljala, ne da bi vprašala dotično društvo za dovoljenje, kakor zahteva postava. Družba je seveda tožila ravnatelja ter skušala nedovoljeni igri preprečiti s sikanjem in žvižganjem. Nato se je pričel boj po časopisih. Konečno se je pričelo še ljudstvo umešavati v ta boj in sedaj skoro vsak večer razgraja po gledališčih v Madridu, in drugih večjih mestih. Del občinstva sika in žvižga s člani družbe vred, drugi del pa skuša s ploskanjem rešiti igro, za katero ravnatelj ni prosil dovoljenja.

Stavka v Bilbao. Ministerski predsednik Villaverde je prebral v zbornici neko pismo iz Bilbao, v katerem se naznanja, da je moralo konjeništvu z orožjem v roki delati mir. Več oseb je ranjenih. Po sklepu zbornice je bila ministerska seja. Predstojnik v Bilbao naznanja, da so stavkarji oropali več prodajalen in napadli jezuitski samostan. Sedem oseb je bilo vbitih. Posadka se je pomnožila. Stavkarji v Arenasi so napadli samostan trinitarijcev. Menihi so se rešili. Vojaštvo je streljalo na množico ter tudi nekoliko oseb ustrelilo, več pa ranilo. Cenzura brzojavk je vedno še stroga. Zadnja noč je minula še precej mirno, vendar je stanje zelo resno. Stavkarji so napravili na večih krajih barikade. Ker je deževalo, razkropila se je nabrana množica. Stanje v mestu je zelo žalostno. Kruha primanjkuje. V sredo je bilo ustreljenih 6 do smrti, 100 pa jih je ranjenih. Strojevodje in železniški delavci groze s stavko. Guverner je sklical delodajalce na pogovor.

Pes je brilante. Pri bratih Jirner v Budimpešti je naročil nekdo uhane z brilanti. Tvrdba je nato naročila pri neki tvrdki v Amsterdamu dva brilanta za 20.000 kron. Ko so ta došla podal se je v svojo delavnico, da ju

vdel. Med delom pa je stopil nek prodajalec ter naznanil, da hoče nekdo govoriti z gospodom. Ko pa se je vrnil gospod nazaj, ni bilo brilantov nikjer. Vse preiskave so bile brezuspešne. Konečno je izrekel poklicani detektiv mnenje, da ju je morebiti požrl pes, ki je bil v pisarni. Psa so prenesli v živinsko zbornico, ga vbili ter mu prerezali trebuh. In res so našli v njem oba brilanta in še mnogo drugih dragih kamenov in zlatenin.

Deželna zveza katolikov na Bavarskem. V katoliški kazini v Monakovem se je vršil 27. t. m. shod deželne zveze katoliških meščanskih društev na Bavarskem. Zastopanih je bilo 56 društev z 12.000 člani, razven tega je še 14 društev naznanilo svoj pristop. Vseh 70 društev šteje 13.700 članov.

Učenec — samomorilec. Iz Klosterneuburga se poroča: Desetletni delavčev sin Franc E., učenec četrtega ljudskega razreda je ukradl nekemu součencu škatlico peres, kar je ta naznanil. Ker bi moral biti radi tega kaznovan, zapustil je stanovanje, šel k Donavi, skočil v vodo ter utonil.

Dvoboj z nogavicami. V Parizu sta se pred kratkim sprli dve dami in sklenili rešiti svojo čast v dvoboju. Da bi slednjič temu ne sledila tragična smrt, izvolili sta si za orožje — dve s peskom napolnjeni nogovici. Lahko napravljeni dami sta potem z nogavicami tolkli jedna drugo, dokler se ni jedna njiju težko ranjena zgrudila na tla. Ranjenko so prepeljali v bolnico.

Rop dveh umetelnic. 8. t. m. napotili sta se družbi avstrijskih in ruskih umetnikov, godcev in plesalcev v Valencijo na Španskem na semenj. Med družbama sta se posebno odlikovala avstrijkinja Luba Kviek in Rusinja Pavlina Demeter. Tik njih se je nastanila družba ciganov. Ti so po noči napadli šotor, kjer so spale obe lepoticici, zamašili jima usta ter ju odnesli. Ko so drugo jutro zahtevali družbi njune tovaršice nazaj, prišlo je do boja, v katerem so bili cigani zmagovalci. Cigani so se na to polastili šotora nasprotnikov, ter ga oropali vseh dragocenosti. Na policijsko zasledovanje posrečilo se je civilnemu guvernerju v Orensi zapreti družbo ciganov, ki so peljali sabo dve krasotici, o katerih se misli, da sta odvedenki.

Vzgojevalec s palico. Ko učenci ljudske šole v Tisza-Bö niso nehali šepetati, vzel je učitelj palico in jih pretepel. Dva 6 letna učenca je tako pretepel, da so ju morali prenesti na njun dom. Eden je že umrl. Proti učitelju se je upeljala sodna preiskava.

Krstni list zadnjega Obrenoviča. Iz Belgrada se poroča: O zadnjem Obrenoviču in sinu Milana se zadnji čas veliko piše po časopisih in sicer tudi tako, kar samo sebi nasprotuje. Zadnji Obrenovič je bil malo dni po svojem rojstvu v Belgradu krščen in v cerkveni matici kot zakonski sin rodovine Hristić zaznamovan. Pri krstu je dobil ime Juri-Obren ter se torej imenuje Juri Obren Hristić. Kot mati je vpisana gospa Artemizija Hristić, kot oče gospod Nikola Hristić, kateri je bil tedaj poslanec v Berolinu in se ločil pozneje od svoje soproge.

Nazadovanje medicinskih študij. V teku 13 let je padlo število poslušalcev na medicinskih fakultetah avstrijskih vseučilišč za 30%. V šolskem letu 1888/89 znašalo je njih število 3277, v pretečenem letu pa le 2120.

Iznajditelj davka na vožne listke. Zasebnik Friderik Holcstein je vložil tožbo proti erarju. Trdi namreč, da je on iznašel idejo, naložiti davek na vožne listke in zahteva za vporabo te ideje 300.000 K. Tožba je pa bila odklonjena.

Poskušeni samomor vsled materinske ljubezni. Soproga paznika v občini St. Valentin na Nižjem Avstrijskem je pustila doma svojo 12 letno hčer kot varuhinjo devetletnega sinčka Ludovika. Toda med tem, ko je deklica pobirala sadje, je padel deček v odvajalni jarek tamošnjega ribnika in utonil. Ko se je mati vrnila domov in našla svojega ljubljenečka mrtvega, je tekla k 80 do 100 korakov oddaljenem ribniku ter se z mrtvim detetom v naročju vrgla v vodo, da bi utonila. A k sreči je to zapazil nek paznik ter skočil za njo v vodo. Le z velikim

trudom in s pomočjo drugih se mu je posrečilo potegniti obupnico iz ribnika.

Nune v javnih ameriških šolah. Nekaj posebnega se je zgodilo v Arlingtonu, Illinois. Mestni šolski svet je vzel v službo katoliške sestre benediktinke. Nasprotniki seveda hudo agitirajo zoper to novotarijo in grozijo s tožbami, če se sestre ne odpuste iz službe. In čujte, iz kakšnega vzroka je šolska uprava najela katoliške sestre! Zato, ker so sestre znane kot izvrstne vzgojiteljice. Tako delajo nekatoličani!

Konec socijalističnega poskusa. Starodavno mesto Economy, socijalistična naselbina, ki jo je ustanovil John S. Duss, praznuje stoletnico svojega obstanka, obenem pa tudi umira. Lastniki so namreč prodali 2500 oralov najboljšega sveta in so za to dobili štiri milijone dolarjev. Nekdaj cvetoča naselbina šteje sedaj še sedem jako starih udov. Ekonomisti imeli so vse skupno in živeli prav komunistično.

Čudna naravna prikazen. Iz Kristijanije se poroča: Že nekoliko tednov vznemirja neka izvanredna prikazen duhove prebivalcev v Eidsvold. V obširnosti večih sto metrov sliši se v neenakomernih presledkih pod zemljo trkanje, posebno pod neko v onem kraju stoječo hišo. Prebivalci dotične hiše, delavec s svojo družino, so se iz strahu pred hudobnim duhom — ta namreč po njih mnenju vzbuja to trkanje — preselili drugam, tamkaj pa so se naselili učenjaki in radovedneži. Učenjaki si zastoj prizadevajo najti vzrok te skrivnosti. Veliko se je trudil asistent geološkega zavoda, Rekstad, toda do sedaj še ni prišel do pozitivnih vspehov. Nekateri trdijo, da se tvorijo pod zemljo razni plini in da se je bati vulkaničnega izbruha, ker se po okolici razširja žveplen duh. Nek večak, katerega so za časa ognjeniške nezgode na Martinique poslali, trdi, da je ta prikazen podobna oni na Martinique. Najboljše je razjasnil to prikazen profesor Hellend. Mnenja je namreč, da naznanja to podzemeljsko gromenje ponižanje zemlje, kar se je v dotičnem kraju že česče zgodilo. Tudi ni nemogoče, da se steka voda malo višje ležečega jezera po skrivnih predorih in da to vzbuja tako bučanje. Sploh opominja Hellend prebivalce, naj kmalu zapuste svoja bivališča.

Od elektrike usmrčen. Dva delavca v Temešvaru sta hotela pri elektriki nekaj popraviti. Eden delavcev prijel je po neprevidnosti za žico, skozi katero je tekla 3000 voltov močan tok in je bil na mestu mrtev. Istotako se je zgodilo tudi njegovemu tovarišu, kateri mu je prihitel na pomoč.

Štrajk šolarjev. Učenci višjih razredov trgovske šole v Also-Kubiner nočejo obiskovati predavanj, češ, da so profesorji prestrogi. Ravnatelj je resnici na ljubo dal strogo preiskovati, ako se je kateri profesorjev res prestrogo vedel proti učencem.

Socijalisti napadli procesijo. Boje v Bilbas (Špansko), kjer je prišlo do spopada med socijalisti in katoliki, opisujejo liberalni listi na sledeči način: Ob istem času, ko so imeli katoliki procesijo, vršil se je shod socijalistov. Dokler ni prišlo 300 republikancev na shod, vladal je popolen mir. Ti pa so začeli ščuvati ljudstvo proti „klerikalcem“. Po shodu šli so vdeleženci čez 15.000 po številu revolucionarne pesmi pevaje po mestnih ulicah. Pri uredništvu lista „Gaceta del Norte“ so pobili vsa okna. Ob 3. uri so zadeli razgrajati na procesijo in med obema množicama se je vnel boj, najprej z besedami, pozneje pa s kameni, palicami in konečno še celo s samokresi. Še celo orožništvo so napadli, ko je prihitelo na lice mesta mirit. Konečno je bilo tudi vojaštvo poklicano in še le temu se je posrečilo narediti mir. Kakor se poroča, so bile tri osebe ustreljene, 29 ranjenih, med temi sedem nevarno. Med ranjenci nahajajo se tudi 4 orožniki in en častnik.

Oživiljenje s masažo srca. Najdrznejši poskus zdravilstva je napol mrtvo telo zopet oživiti. Sicer so že prej skušali zdravniki obnoviti delovanje srca, toda nikdar se jim ni prav dobro posrečilo. Podaljšali so sicer delovanje srca, toda le za nekoliko minut. Največ je dosegel na tem polju londonski zdravnik dr. Starling. Dotični

zdravnik je operiral nekega 65 let starega moža na slepem črevesu. Kar naenkrat zapazi, da dihanje in bitje žile pojenjuje in slednjič popolno poneha. Ko tudi umetno dihanje ni nič pomagalo, poskusil je nekaj izvanrednega. Stisnil je z roko mirno stoječe srce in čutil, da je začelo zopet biti. S pomočjo umetnega dihanja in pa drugih oživljajočih pripomočkov, prišel je operiranec tekom 12 minut k popolni zavesti. Potem je zdravnik nadaljeval operacijo ter jo tudi srečno izvršil. To kaže, kako daleč je že dospela v sedanjih časih medicina. Kar včasih v gotovih slučajih nikakor ni bilo mogoče storiti, to lahko dandanes stori tudi v najresnejših slučajih.

Pogovor v lizabonskem zaporu. V zaporu v Lizaboni so odkrili ponarejalnico denarja, pivnico in plesno dvorano. Sedaj pa poročajo tudi o nekem pogovoru med nadzornikom ječ in jetničarjem. Nadzornik: „Najprej, da pregledamo vse celice!“ Jetničar: „Prosim, takoj tukaj. Številka ena, princ Zehenberg!“ Nadzornik: „Toda celica je prazna?“ Jetničar: „Seveda, njih svetlost so se udeležili odkritja spomenika“. Nadzornik: „Mislil, da je princ zdrav?“ Jetničar: „Prosim, številka dve. Ravnatelj banke Schlederer“. Nadzornik: „Kje pa je? Tukaj ni nobenega!“ Jetničar: „Gospod ravnatelj obeduje danes drugod. So povabljeni“. Nadzornik: „Ravnatelj je vedno kje drugod“. Jetničar: „Prosim, številka tri Ropar Piezke“. Nadzornik: „Ga tudi ni tukaj!“ Jetničar: „Ne, ta je napravil danes s svojo znanko izlet“. Nadzornik: „Da, da, ta mladina!“ Jetničar: „Številka štiri. Žepni tat Lutzer“. Nadzornik (odpre vrata): „O, pardon!“ Jetničarju: „Gospod vendar ni sam“. Jetničar: „A, njegova stara znanka! Številka pet. Ropar Maulbrenner“. Nadzornik: „Kje pa je?“ Jetničar: „A, ta je na ženitovanjskem potovanju. Toda vrne se gotovo, ker je obsojen na dosmrtno ječo!“

Spomenik slugi. Kakor se poroča, dal je kralj Edvard odstraniti v svojem gradu Balmoral soho John Browna. John Brown je bil najpriljubnejši sluga kraljice Viktorije. Zaradi njegove zvestobe postavila mu je kraljica po smrti v svojem gradu marmonato soho in sicer na nekem prostoru, katerega je mogla videti skozi okno. Med zavidniki tega slugi je bil tudi sedanji kralj Edvard, zato je dal sedaj odstraniti soho iz gradu in odkupil njegovim sorodnikom hišo, katero jim je podarila kraljica Viktorija. Sorodniki so vzeli tudi dotično soho s seboj.

Pol milijona poneveril. Bankir Ellenrieder je po poneverjenju pol milijona iz Monakovega zbežal. Radi tega je prišla ena tovarna v konkurz. Mnogo revežev objokuje izgubo svojega prihranka.

Velik zakonski blagoslov. Nekemu bogatemu trgovcu v Draždanih je porodila njegova soproga pred kratkem 26. in 27. dete. Od svoje prve žene ima trgovec 12 otrok, druga pa mu jih je že porodila 15, od teh se jih nahaja še 20 pri življenju.

Shod zoper kupčevanje z deklicami. V četrtek se je vršil v Berolinu shod zoper kupčevanje z deklicami. Prisotnih je bilo mnogo ministrov, odposlancev večih mest in držav. Major Wagner je poročal o letošnjem delovanju. Društvo je razkrinkalo 42 kupcev in rešilo 56 deklet.

Napad na plesišču. V Charleoi pri Bruslju udrli so v ponedeljek zvečer pijani delavci na plesišče, zaprli vrata, potegnili samokrese in bodala ter kričali: „Sedaj morate vsi umreti!“ Nato so začeli streljati in klati množico. Več oseb se je skozi streho rešilo na prosto. Dva mrtva in 20 ranjenih je obležalo na pozorišču.

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA St. Ulrich Gröden Tirol.

Slovenska delavnica za vsa cerkvena dela od prečistitih gospodov duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje svetnikov, altarjev, prižnic, križevih potov rezljanih (Relief) in na platno slikane, v vsakem slogu in po mogoče nizki ceni. Betlehemske jaslce s 15 rezljanimi podobami in 16 živali od 50 kron višje. Umetno izdelane „Ljurdске votline“ i. t. d.

Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za altarje originalne načrte. — Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano božje razpelo zastonj.

Za cenjena naročila prosi

48 12—12

Konrad Skaza.

„Slovenski List“ prodaja se v Ljubljani v Brus-Štefeti prodajalnici Pred škofijo. V Kranju se prodaja v prodajalnici gosp. Florianca. Posamezna številka stane 14 vinarjev.

Zadružna tiskarna v Ljubljani

Stari trg št. 19

priporoča

najnovejše vizitnice, koverti s firmo, naslovna pisma ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Pristno čebelno-voščene sveče

4 47—39

prodaja

Janko Šink, svečar v Kranju

kg po 5 K, poštne prosto.

Anton Belec

v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeluje in priporoča

cerkvene svetilnice ali stalnice
iz kositarja, ali medenine in
iz tompaka

obhajilne svetilnice
pušice z zvončki
štedilna in železna ognjišča.

Prevzema
kritje streh
in zvonikov.

18 x—18

• • • Ilustrovani ceniki na razpolago. • • •

Ravnokar je izšla

v zalogi

J. Blasnika nasl. v Ljubljani

VELIKA

PRATIKA

za prestopno leto

1904,

ki ima 366 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je **ednole prava, starodavna „Pratika“,** katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo **sv. Jožefa** kot uradno potrjeno varstveno znamko. **Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratiko“,** vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v. „Vel. Pratika“ stane 24 v.

Spominjajte se ljudskega sklada!

Tisk Zadružne tiskarne v Ljubljani.